משניות מבוארות

מַסֶּכֶת עוּקְצִים פרק ב

שְׁרָבִיט שֶׁל תְּמָרָה שֶׁרִקְּנוּ, שֶׁהַסִּיר הַתְּמָרִים וְנִשְׁאַר הַשְּׁרָבִיט רֵיקָן, עִם אֹכֶל, לְפִי שֶׁהִיא נְאֱכָלָת, שְׁמוּצַרְתָּ אוֹתָהּ מִתַּמֵּת הַרְטִיבוּת. גְּרִעִינָן שֶׁל תְּמָרָה **יְבֵשָׁה, אֵינָהּ מִצְטָרֶפֶת, לְפִיכָךְ חוֹתֵל** שֶׁל תְּמָרָה **יְבֵשָׁה.** וְכֵן בְּקִטְנִיּוֹת, שֶׁגַּם הוּא דֶּרֶךְ גִּידּוּלָן כְּמוֹ הַתְּמָרָה, שֶׁבְּעָנְפָן אֶחָד גְּדִילִין כַּמָּה שְׁרָבִיטִין. **שְׁרָבִיט שֶׁרִיקְנוּ טָהוֹר** הַשְּׁרָבִיט, וְאִם **שִׁיֵּיר בּוֹ גַּרְגִּיר אֶחָד, טָמֵא. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן עֲזַרְיָה** מִשְּׁמוֹ הַשְּׁרָבִיט **כֻּלּוֹ פּוֹל,** מִפְּנֵי שֶׁהַפּוֹלִין נִפְּשׁוּ הֵן וְאֵין צְרִיכִין לְשְׁרָבִיט, שֶׁאֲפִלּוּ מִתְעָרְבִים בְּפִסּוֹלֶת נוֹחַ לְנִקְרָן, **וּמִטַּמֵּא בְּשֵׁל קִטְנִיּוֹת,** בְּרֵע"ב דְּבָרֵי שׁוֹמֵר, וְדַעַת הָרַמְב"ם בְּדִבְרֵי יַד. שֶׁהֵן דְּקִין וְאֵין יָכוֹל לְנִקְרָן כְּשִׁמְתַּעֲרְבִין עִם הַפְּסוֹלֶת, וְנִיחָא לֵיהּ שֶׁיִּהְיוּ בְּתוֹךְ הַשְּׁרָבִיטִין. **מִפְּנֵי שֶׁהוּא רוֹצֶה בְּמִשְׁמוּשָׁן. 1) עִקְּצֵי תְּאֵנִים וּגְרוֹגְרוֹת וְהַכְּלוּסִים,** גַּם הוּא מִמִּינֵי הַקִּטְנִיּוֹת, וּבִתְוִי"ט כָּתַב שֶׁהוּא מִמִּינֵי הַתְּאֵנִים (וְכֵן פֵּרוּשׁ הָרַע"ב בְּשֵׁם הָרַמְב"ם בְּמַסֶּכֶת תְּרוּמוֹת פֶּרֶק יא מִשְּׁנָה ד), **וְהַחֲרוּבִים, דְּבָרֵי אֵלּוּ מִטַּמְּאִין וּמִטַּמְּאִין וּמִצְטָרְפִין,** דִּלְפָנֶיהָם הֵם נֶאֱכָלִים עַם הַפֵּרוֹת. **רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר אַף עִקָּר דְּלֶעֶת,** מִפְּנֵי שֶׁהוּא נִשְׁלָךְ עָמוּד, וְהָיָה כְּשֶׁמְּבַשְּׁלִים דְּלֶעֶת מִבְּשָׁלִים אוֹתוֹ עִם הָעִקָּר. **עִקְּצֵי הָאֲבַטִּיחַ וְהַקְּרוֹסְטְמְלִין,** מִין תַּפּוּחִים קְטַנִּים שֶׁדּוֹמִים לַעֲפָצִים, **וְהַפְּרִישִׁין,** הֵינוּ חֲבוּשִׁים (וּבְלע"ז בְּמַבְּגַרְיְעוֹת), **וְהָעוּזְדְּרִין,** כָּל אֵלּוּ מִצְטָרְפִין. **עִקַּר דְּלֶעֶת,** מִין יָרָק מַר הַסְמוּךְ לְאֹכֶל חָשׁוּב יַד אֲבָל שְׁאָר הָעִקָּרִין שֶׁהַנּוֹיִים כָּאן, עִקְּרֵיהֶן קְטַנִּים. **עִקַּר קוֹרֵט,** מִין יָרָק מַר שֶׁמִּתְמַקֵּר בַּבְּשׁוּל, שֶׁעִוְּרוּ **טָפֵח,** וְהָרוֹ"ש גּוֹרֵס קוֹנְדֵס בְּדָלֶ"ת. **רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בְּרַבִּי צָדוֹק אוֹמֵר,** שֶׁעִוְּרוּ **טְפָחַיִם, דְּבָרֵי כָּל אֵלּוּ מִטַּמְּאִין וּמִטַּמְּאִין וְלֹא מִצְטָרְפִין, וְשֹׁאֵר כָּל הָעִקָּרִים** שֶׁל כָּל הַמִּנְיָן, **אֵלּוּ מִטַּמְּאִין וְלֹא מִצְטָרְפִין,** וְאֵין צָרִיךְ לוֹמַר שֶׁשְּׁאָר הָעִקָּרִים לֹא מִצְטָרְפִים.

פֶּרֶק ב א) זֵיתִים שֶׁכְּבָשָׁן בְּזֵיתָן אוֹ בְּחֹמֶץ **בְּטַרְפִיהֶן,** עַם הָעָלִין שֶׁלָּהֶן, **אֵינוֹ** שֶׁרֵי בְּעָלִין. **טְהוֹרִים** הַזֵּיתִים הָעָלִים. **לְפִי שֶׁלֹּא כְּבָשָׁן** לְעָלִין **אֶלָּא לְמַרְאֶה,** כְּדֵי שֶׁיִּהְיוּ נִרְאִים יָפִים. דְּכִשֶׁהָעָלִים עִמָּהֶם הֵן נִרְאִים כְּאִלּוּ עֲדַיִן נִתְלוּשׁוּ, וְהָעָלִים טְהוֹרִים דְּלֹא חֲשִׁיבֵי לֹא יַד וְלֹא שׁוֹמֵר. **כְּשֵׁת** שֶׁלָּם מִכָּאן וּמִכָּאן וְנִמּוֹחַ מִן הָאֶמְצַע, **אֵינוֹ מִצְטָרֵף.** הַפִּטְמָא שֶׁל רִמּוֹן, מִצְטָרְפָת. וְהַנֵּץ שֶׁלּוֹ, אֵינוֹ מִצְטָרֵף. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר, אַף הַמִּסְרָק הַטָּהוֹר: **ד** כָּל הַקְּלִפִּין מִטַּמְּאוֹת וּמִטַּמְּאוֹת וּמִצְטָרְפוֹת. **רַבִּי יְהוּדָה** אוֹמֵר כָּל זְמַן שֶׁהוּא לְפִנֵּי הַתְּגַר, טְמֵאָה. גַּם הַנֵּץ וְגַם הַכְּשׁוּת, דְּנִיחָא לֵיהּ לְתָגַר לְשָׁרֵי וְלֹא מִתְלַשְׁוּ, וְכֵיוָן שֶׁרוֹצֶה בְּקִיּוּמָם, חֲשִׁיבֵי שׁוֹמֵר לְפָרֵי, וְגַם מִשְּׁאָר שֶׁקֶל זְמַן שֶׁהֵן רַכִּים יֵדֵי הַכֹּל מִמַּשְׁמֵשׁ בָּהֶן לְקִנּוּחָן, הַשַּׁעַר הַזֶּה שׁוֹמְרָן שֶׁלֹּא יִתְקַלְקְלוּ, וְלָכֵן מִצְטָרְפָה. **ב) כָּל הַגְּלִעִינִין,** פִּרוּשׁ גַּרְעִינִין שֶׁל הַפֵּרוֹת, **מִטַּמְּאוֹת וּמִטַּמְּאוֹת וְלֹא מִצְטָרְפוֹת** עִם הָאֹכֶל לְהַשְׁלִימוֹ לְכַבֵּיצָה, דְּכִיוָן חֲשִׁיבֵי וְלֹא כְּשׁוֹמֵר. **גַּלְעִינָה שֶׁל רוֹטֶב,** גַּרְעִין שֶׁל

שְׁרָבִיט שֶׁל תְּמָרָה שֶׁרִקְּנוּ, שְׁרָבִיט שֶׁרִקְּנוּ, וְכֵן בְּקִטְנִיּוֹת, טָהוֹר. שִׁיֵּר בּוֹ גַּרְגִּיר אֶחָד, טָמֵא. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן עֲזַרְיָה מִטַּהֵר בְּשֵׁל פּוֹל, וּמִטַּמֵּא בְּשֵׁל קִטְנִיּוֹת, מִפְּנֵי שֶׁהוּא רוֹצֶה בְּמִשְׁמוּשׁוֹ. 1 עִקְּצֵי תְּאֵנִים וּגְרוֹגְרוֹת וְהַכְּלוּסִים וְהַחֲרוּבִים, הֲרֵי אֵלּוּ מִטַּמְּאִין וּמִטַּמְּאִין וּמִצְטָרְפִין. רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר, אַף עִקָּר דְּלֶעֶת. עִקְּצֵי הָאֲבַטִּיחַ וְהַקְּרוֹסְטְמְלִין וְהַפְּרִישִׁין וְעִקָּר דְּלֶעֶת טָפֵח, עִקָּר קוֹרֵט טָפֵח, רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בְּרַבִּי צָדוֹק אוֹמֵר, טְפָחַיִם, הֲרֵי אֵלּוּ מִטַּמְּאִין וּמִטַּמְּאִין וְלֹא מִצְטָרְפִים. וּשְׁאָר כָּל הָעִקָּרִים, אֵלּוּ מִטַּמְּאִין וְלֹא מִצְטָרְפִים.

לֹא מִטַּמְּאִין וְלֹא מִטַּמְּאִין.

פרק ב א זֵיתִים שֶׁכְּבָשָׁן בְּטַרְפִיהֶן, טְהוֹרִים, לְפִי שֶׁלֹּא כְּבָשָׁן אֶלָּא לְמַרְאֶה. כְּשׁוּת שֶׁל קְשׁוּת וְהַנֵּץ שֶׁלָּהּ, טְהוֹרָה.

רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, כָּל זְמַן שֶׁהִיא לִפְנֵי הַתְּגַר, טְמֵאָה: **ב** כָּל הַגְּלִעִינִין מִטַּמְּאוֹת וּמִטַּמְּאוֹת וְלֹא מִצְטָרְפוֹת. גְּלִעִינָה שֶׁל רוֹטֶב, מִצְטָרֶפֶת. שֶׁל יְבֵשָׁה, אֵינָהּ מִצְטָרֶפֶת. לְפִיכָךְ, חוֹתֵל שֶׁל יְבֵשָׁה, מִצְטָרֶף. וְשֶׁל רוֹטֶב, אֵינוֹ מִצְטָרֵף. גְּלִעִינָה שֶׁמִּקְצָתָהּ יוֹצֵאָה, שֶׁכְּנֶגֶד הָאֹכֶל, מִצְטָרֵף. עֵצֶם שֵׁשׁ עָלָיו בָּשָׂר, שֶׁכְּנֶגֶד הָאֹכֶל, מִצְטָרֵף. הָיָה עָלָיו מִצַּד אֶחָד, רַבִּי יִשְׁמָעֵאל אוֹמֵר. רוֹאִין אוֹתוֹ כְּאִלּוּ הוּא מְקִיפוֹ בְּטֵבַעַת. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים, שֶׁכְּנֶגֶד הָאֹכֶל, מִצְטָרֵף, כְּגוֹן הַסִּיאָה וְהָאֲזוֹב וְהַקּוֹרְנִית: **ג** הָרִמּוֹן וְהָאֲבַטִּיחַ שֶׁנִּמּוֹשׁ מִקְּצָתוֹ, אֵינוֹ מִצְטָרֵף. הַפִּטְמָא שֶׁל רִמּוֹן, מִצְטָרֶפֶת. וְהַנֵּץ שֶׁלּוֹ, אֵינוֹ מִצְטָרֵף. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר, אַף הַמִּסְרָק הַטָּהוֹר: **ד** כָּל הַקְּלִפִּין מִטַּמְּאוֹת וּמִטַּמְּאוֹת וּמִצְטָרְפוֹת. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, שְׁלֹשָׁה קְלִפִּין בְּבָצָל. הַפְּנִימִית, בֵּין שֶׁלְּמָטָה בֵּין קְדוּדָהּ, מִצְטָרֶפֶת. הָאֶמְצָעִית, שֶׁלְּמָטָה מִצְטָרֶפֶת, וּקְדוּדָהּ אֵינָהּ מִצְטָרֶפֶת. וְהַחִיצוֹנָה, בֵּין קַו דִּבּוּן בֵּין קַו הַטְּהוֹרָה:

הַמְּמַרְחֶת דְּלוּעִין אוֹ בָּשָׂר כְּדֵי לְבַשֵּׁל בְּקִדְרָה, **אַף עַל פִּי שֶׁלֹּא מִיעֵךְ,** שֶׁלֹּא גָּמַר לְחַתֵּךְ, **אֵינוֹ חִבּוּר,** אֲפִלּוּ הֵן מְעוּרוֹת בְּמִקְצָת לֹא חָשִׁיב חִבּוּר, אֲבָל הַמְּמַרְחֶת **לְכַבֵּשׁ** בְּיֵין אוֹ בְּחֹמֶץ, אוֹ **וְלִשְׁלֹק** בְּשׁוּל אֲבָל בְּבִשּׁוּל אֹכֶל לְצִלִּי, שֶׁיְּנִיחָא לֵיהּ בְּחִבּוּרוֹ (אֲבָל בְּבִשּׁוּל לִבֵּד לֹא

ה הַמְּמַרְחֶת לְבַשֵּׁל, אַף עַל פִּי שֶׁלֹּא מָרַךְ, אֵינוֹ חִבּוּר. לְכַבּוֹשׁ וְלִשְׁלֹשׁ וּלְהַנִּיחַ עַל הַשֻּׁלְחָן, חִבּוּר. הַתְּחִיל לְבָרֵךְ, אֹכֶל שֶׁהִתְחִיל בּוֹ, אֵינוֹ חִבּוּר. הָאֲגוֹזִים שֶׁאִמְּנָן, וְהַבְּצָלִים שֶׁחִמְּרָן, הֲרֵי אֵלּוּ חִבּוּר. הַתְּחִיל לְבָרֵךְ בְּאֲגוֹזִים, אֵינוֹ חִבּוּר. הָאֲגוֹזִים וְהַשְּׁקֵדִים, חִבּוּר, עַד שֶׁיְּרֻסַּס: ו בֵּיצָה מְגֻלָּגֶלֶת, עַד שֶׁיָּגוֹז. וּשְׁלוּקָה, עַד שֶׁיְּרֻסַּס. עָצֵם שֶׁיֵּשׁ בּוֹ מוֹחַ, חִבּוּר, עַד שֶׁיְּרֻסַּס. הָרִמּוֹן שֶׁפֵּרְדוּ, חִבּוּר, עַד שֶׁיְּקַיֵּשׁ עָלָיו בְּקָנֶה. כֵּיצֵד בּוּ, שֶׁלֵּל הַכּוֹבְסִין וְהַבֶּגֶד שֶׁהוּא תָּפוּר בִּכְלָאִים, חִבּוּר, עַד שֶׁיַּתְּחִיל לְהַתִּיר: ז עֲלֵי יְרָקוֹת יְרָקִים, מִצְטָרְפִין. וּלְבָנִים, אֵינָן מִצְטָרְפִין. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בַּר צָדוֹק אוֹמֵר, הַלְּבָנִים מִצְטָרְפִין בְּכַרּוּב, מִפְּנֵי שֶׁהֵן מִשְּׁמָרִין אֶת הָאֹכֶל: ח עֲלֵי בְּצָלִים וּבְנֵי בְּצָלִים, אם יֵשׁ בָּהֶן רִיר, מִשְׁתַּעֲרִין בִּכְמוֹת שֶׁהֵן. אם יֵשׁ בָּהֶן חֵלֶל, פַּת סְפוֹגָנִית, מִשְׁתַּעֶרֶת בִּכְמוֹת שֶׁהִיא. אם יֶשׁ בָּהּ חֵלֶל, מְמַעֵךְ אֶת חֶלְבָּהּ. בֵּשֵׁל הַעֲגֹל שֶׁנִּתְפַּח, וּבִשֵּׁל זְקֵנָה מִתְעַגֶּמֶת, וּמִלְּשׁוֹן הָרַמְב"ם מִשְּׁמוּעַ דְּמַיְירֵי שֶׁעֲדַיִן לֹא נִטְמְאָה, וּטְהוֹרָה מִלְּטַמֵּא, דְּהָכוֹל נִמְשַׁךְ אַחַר מָה שֶׁחּוּרוֹ לְצָעִיר, וְדַוַּאי כְּקַרְקַע. **אָמַר רַבִּי שִׁמְעוֹן מַה טִּיבָהּ לְהָבֵר, כֵּיוָן דִּכְשֶׁנִּקְבְּלָה טֻמְאָה הָיְתָה מִקְּלוּשָׁה. **אֵלּוּ הַטֻּמְאוֹת** נִשְׁאָר בְּטֻמְאָתוֹ, וּלְפֵרוּשׁ הָרַמְב"ם, פִּרוּשׁ בְּטֻמְאָתוֹ, מַה שֶׁהָיָה בְּפָנִים נִשְׁאָר בְּתָלוּשׁ לְקַבֵּל טֻמְאָה, **וְהַטְּהוֹרוֹת יִאָכֵל.** יִ) **כְּלֵי גְּלָלִים,** כֵּלִים הָעֲשׂוּיִין מִגְּלָלֵי הַבָּקָר **וּכְלֵי אֲדָמָה,** הֵינוּ **מְגֻלָּגֶלֶת** הֵינוּ קְצָת מִן **בָּהֶן,** לְאֶפוּתֵי כְּלֵי אֲבָנִים, הֵינוּ אַף עַל פִּי שֶׁאֵינָן נְקוּבִין הַשְּׁרֻט יוֹצֵא מִעֲצֹמוֹ וּנוֹקֵב אֶת הַגֻּלָּל וְאֶת הָאֲדָמָה, שֶׁל אוֹתוֹ כְּלִי, לָכֵן **אֵינָם מְכַשִּׁירִים אֶת הַזֵּרְעִים** אִם נִפְלוּ עֲלֵיהֶם מַיִם אֲפִלּוּ מִרְצוֹן, שֶׁאֵין הַמַּיִם מִטַּמְּאִים כְּשֶׁהֵן בְּמִחְבָּר. **עָצֵיץ נָקוּב אֵינוֹ מְכַשִּׁיר אֶת הַזֵּרְעִים,** דְּאִין הַזֵּרְעִים נִכְשָׁרִים לְקַבֵּל טֻמְאָה אֶלָּא אִם בָּאוּ עֲלֵיהֶם מַיִם כְּשֶׁהֵם בְּתָלוּשׁ, וְאֲפִלּוּ פְּרוֹת תְּלוּשִׁין הַנְּמְצָאִים בְּתוֹכוֹ אֵינָן נִכְשָׁרִין, דְּאִין הַמַּיִם מְכַשְּׁרִין כְּשֶׁהֵם בְּמִחְבָּר אֶלָּא דְּבִטְּנָן שֶׁיְּהוּ הַמַּיִם תְּלוּשִׁים, דְּהַמַּיִם שֶׁבְּתוֹכוֹ כְּמַנְּחִים בְּתוֹכוֹ הָאָרֶץ דָּמוּ, **וְשֶׁאֵינוֹ נָקוּב מְכַשִּׁיר אֶת הַזֵּרְעִים,** בֵּין זְרָעִים שֶׁנִּזְרְעוּ בְּתוֹכוֹ וּבֵין זְרָעִים תְּלוּשִׁים שֶׁבְּתוֹכוֹ, דְּעָצִיץ שֶׁאֵינוֹ נָקוּב חָשִׁיב כְּתָלוּשׁ. **כָּמָה הוּא שִׁעוּרוֹ שֶׁל נָקָב, כְּדֵי שֶׁיֵּצֵא בּוֹ שֹׁרֶשׁ קָטָן. מִלְּאוֹתוֹ לְעָצִיץ שֶׁאֵינוֹ נָקוּב עָפָר עַד שֶׁיִּפְתּוּ,** הוֹאִיל וְהַעָפָר שֶׁעֲלָיו רוֹאִין אֶת הָאֲוִיר מִכָּל צְדָדָיו **הֲרֵי הוּא כְּטֻבְלָא שֶׁאֵין לָהּ לוֹזִבּוּ:** ז) **עֲלֵי יְרָקוֹת** שֶׁהֵם

תְּמָרָה לַחָה שֶׁרָאוּיָה לְמוֹז, **אַף עַל פִּי** שֶׁהִיא **יוֹצֵאָה** מִן הָאֹכֶל, **מִצְטָרֶפֶת** עִם הָאֹכֶל, לְפִי שֶׁהִיא נְאֱכֶלֶת, שְׁמוּצַרְתָּ אוֹתָהּ מִתַּמֵּת הַרְטִיבוּת. גְּרִעִינָן **שֶׁל תְּמָרָה יְבֵשָׁה, אֵינָהּ מִצְטָרֶפֶת, לְפִיכָךְ חוֹתֵל שֶׁל** תְּמָרָה **יְבֵשָׁה.** הֵינוּ **חוֹתֵל** שֶׁל תְּמָרָה לַחָה. הַדֶּרֶךְ שֶׁמַּלְפֵּף וְדָבוּק בְּגִרְעִינָן שֶׁל תְּמָרָה, **מִצְטָרֵף** לְפִי שֶׁבִּיבֵשָׁה הַקִּרְטוּם שׁוֹמֵר וְלֹא הַגַּרְעִינִין, **וְשֶׁל רוֹטֶב,** הֵינוּ חוֹתֵל שֶׁל תְּמָרָה לַחָה. **אֵינוֹ מִצְטָרֵף. גְּלִעִינָה שֶׁמִּקְצָתָהּ יוֹצֵאָה** כְּגוֹן גַּרְעִינָה שֶׁל תְּמָרָה שֶׁלָּהֶן לַחָה שֶׁנְּאֱכָל חֲצִי מִמֶּנָּה, וְחֲצִיָּה נִשְׁאַר עִם הַגַּרְעִינִין, מַה **שֶׁכְּנֶגֶד הָאֹכֶל, מִצְטָרֵף,** דְּחִשּׁוּב שׁוֹמֵר. אֲבָל הַשְּׁאָר לֹא מִצְטָרֵף. וְכֵן **עֵצֶם שֵׁשׁ עָלָיו בָּשָׂר,** מַה **שֶׁכְּנֶגֶד הָאֹכֶל, מִצְטָרֵף. הָיָה עָלָיו בָּשָׂר מִצַּד אֶחָד,** שֶׁאֵינוֹ מְקִיף אֶת כָּל הָעֶצֶם, **רַבִּי יִשְׁמָעֵאל אוֹמֵר רוֹאִין אוֹתוֹ כְּאִלּוּ הוּא מְקִיפוֹ בְּטֵבַעַת,** הֵינוּ **בָּשָׂר** שֶׁעוּר שֶׁיִּכּוֹל לְהַקִּיף אֶת הָעֶצֶם כְּעֵבִי שֶׁל חוּט שֶׁל עֹרֶב, אֵז מִצְטָרֵף. **וַחֲכָמִים אוֹמְרִים שֶׁכְּנֶגֶד הָאֹכֶל מִצְטָרֵף, כְּגוֹן** הֵינוּ בְּדוֹמֶה לְאֹכֶל, **הַסִּאָה וְהָאֵזוֹב וְהַקּוֹרְנִית,** גַּם אֵלּוּ הַשְּׁלֹשָׁה דִּינָם כָּךְ, מַה **שֶׁכְּנֶגֶד** הָאֹכֶל מִצְטָרֵף. וּמַה שֶׁאֵינוֹ כְּנֶגֶד הָאֹכֶל אֵינוֹ מִצְטָרֵף. **ג) הָרִמּוֹן וְהָאֲבַטִּיחַ שֶׁנִּמּוֹשׁ,** שֶׁנִּתְמַסְּמֵס, **מִקְצָתוֹ** וְאֵינוֹ רָאוּי לְאֲכִילָה, **אֵינוֹ מִצְטָרֵף,** הַחֵלֶק שֶׁנִּתְמַסְּמֵס אֵינוֹ מִצְטָרֵף עַם הַשְּׁאָר, כְּיָן שֶׁהַחֵלֶק שֶׁנִּתְמַסְּמֵס אֵינוֹ רָאוּי לַאֲכִילָה. וְהָרִמְב"ם מְפָרֵשׁ שֶׁגַּם הַנִּשְׁאָר הַקַּלִּפָּה אֵינוֹ מִצְטָרֵף לְשָׁאָר. שֶׁהֲרֵי אֵין שִׁמְירָתוֹ מוֹעֶלֶת כְּלוּם. **וְאַפִּלּוּ שֶׁלֹּם מִכָּאן וּמִכָּאן וְנִמּוֹחַ מִן הָאֶמְצַע, אֵינוֹ מִצְטָרֵף,** אֵין הַצַּדָּדִין חִבּוּר זֶה לָזֶה (רמב"ם). (הָרִמּוֹן יֵשׁ בְּרֹאשׁוֹ כְּמִין כּוֹס וְרֹאשׁ שֶׁלּוֹ עָשׂוּי לְתַלְפִּיּוֹת, הֵינוּ כְּמִין פֶּרַח יָפֶה וְהוּא קְרוּי מְסָרַב, וּבְתוֹכוֹ כְּמִין חוּטִין דַּקִּין, וְהֵן קְרוּיִין נָץ, וּמִתַּחַת לַחוּטִין פִּטְמָה שֶׁלּוֹ). **הַפִּטְמָא שֶׁל רִמּוֹן מִצְטָרֶפֶת** לְשָׁעוּר **וְהַנֵּץ שֶׁלּוֹ אֵינוֹ מִצְטָרֵף,** דְּאִין שׁוֹמֵר עַל גַּבֵּי שׁוֹמֵר. **רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר אַף הַמִּסְרָק טָהוֹר,** דַּגַּם שֶׁם יַחְתֹּךְ הַמִּסְרָק לֹא יִתְגַּלּוּ הַגַּרְעִינִין, אֲבָל הַפִּטְמָה גַּם תַּחְתֵּךְ עַד שֶׁרְשָׁהּ יִתְגַּלּוּ הַגַּרְעִינִין. וְחֲכָמִים סוֹבְרִים דִּמְסָרַב דִּינוֹ כְּפִטְמָא, וְהַיְינוּ שׁוֹמֵר. **ד) כָּל הַקְּלִפִּין מִטַּמְּאוֹת וּמִטַּמְּאוֹת וּמִצְטָרְפוֹת.** דְּחֲשִׁיבֵי שׁוֹמֵר לְאֹכֶל, וְלָכֵן מִצְטָרְפוֹת עַם הָאֹכֶל לְשַׁעוּר לְקַבֵּל טֻמְאָה, וְהֵינוּ קְלִפֵּי אֲגוֹזִים שֶׁקְּדֵרִים וְרִמּוֹנִים וּקְלִפֵּי בֵּיצִים, אֲבָל קְלִפָּה הַנִּיצֶרֶת שֶׁנִּמְצֵאת עַל הָאֲגוֹזִים בְּשֵׁעַת לְקִיטָתָן אֵינָהּ מִצְטָרֶפֶת. **רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר שְׁלֹשָׁה קְלִפִּין בְּבָצָל,** [א] **הַפְּנִימִית בֵּין שֶׁלְּמָטָה בֵּין קְדוּדָהּ,** הֵינוּ אֲפִלּוּ יֵשׁ לָהּ נְקָבִים **מִצְטָרֶפֶת,** שֶׁהֲרֵי הִיא עַצְמָהּ אֹכֶל. [ב] **הָאֶמְצָעִית,** אִם הִיא **שְׁלֵמָה, מִצְטָרֶפֶת, וּקְדוּדָהּ אֵינָהּ מִצְטָרֶפֶת,** לְפִי שֶׁאֵינָהּ שׁוֹמֶרֶת אֶת הִיא קְדוּדָהּ. [ג] **וְהַחִיצוֹנָה** הַדַּקָּה הַנּוֹפֶלֶת מֵאֵלֶיהָ כְּשֶׁמְּשַׁמֵּשׁ בַּבָּצָל, **בֵּין כָּךְ** שְׁלֵמָה **וּבֵין כָּךְ** קְדוּדָהּ, **טְהוֹרָה.** דְּאִין שׁוֹמֵר לְשׁוֹמֵר מִצְטָרֵף.

מַסֶּכֶת עוּקְצִים פרק ב

כ"ח אלול

ה) הַמְּמַרְחֶת דְּלוּעִין אוֹ בָּשָׂר כְּדֵי **לְבַשֵּׁל** בְּקִדְרָה, **אַף עַל פִּי שֶׁלֹּא מִיעֵךְ,** שֶׁלֹּא גָּמַר לְחַתֵּךְ, **אֵינוֹ חִבּוּר,** אֲפִלּוּ הֵן מְעוּרוֹת בְּמִקְצָת לֹא חָשִׁיב חִבּוּר, אֲבָל הַמְּמַרְחֶת **לְכַבֵּשׁ** בְּיֵין אוֹ בְּחֹמֶץ, אוֹ **וְלִשְׁלֹק** בְּשׁוּל אֲבָל בְּבִשּׁוּל אֹכֶל לְצִלִּי, שֶׁיְּנִיחָא לֵיהּ בְּחִבּוּרוֹ (אֲבָל בְּבִשּׁוּל לִבֵּד לֹא

ה הַמְּמַרְחֶת לְבַשֵּׁל, אַף עַל פִּי שֶׁלֹּא מָרַךְ, אֵינוֹ חִבּוּר. לְכַבּוֹשׁ וְלִשְׁלֹשׁ וּלְהַנִּיחַ עַל הַשֻּׁלְחָן, חִבּוּר. הַתְּחִיל לְבָרֵךְ, אֹכֶל שֶׁהִתְחִיל בּוֹ, אֵינוֹ חִבּוּר. הָאֲגוֹזִים שֶׁאִמְּנָן, וְהַבְּצָלִים שֶׁחִמְּרָן, הֲרֵי אֵלּוּ חִבּוּר. הַתְּחִיל לְבָרֵךְ בְּאֲגוֹזִים, אֵינוֹ חִבּוּר. הָאֲגוֹזִים וְהַשְּׁקֵדִים, חִבּוּר, עַד שֶׁיְּרֻסַּס. כֵּיצֵד בּוּ, שֶׁלֵּל הַכּוֹבְסִין וְהַבֶּגֶד שֶׁהוּא תָּפוּר בִּכְלָאִים, חִבּוּר, עַד שֶׁיַּתְּחִיל לְהַתִּיר: ז עֲלֵי יְרָקוֹת יְרָקִים, מִצְטָרְפִין. וּלְבָנִים, אֵינָן מִצְטָרְפִין. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בַּר צָדוֹק אוֹמֵר, הַלְּבָנִים מִצְטָרְפִין בְּכַרּוּב, מִפְּנֵי שֶׁהֵן מִשְּׁמָרִין אֶת הָאֹכֶל: ח עֲלֵי בְּצָלִים וּבְנֵי בְּצָלִים, אם יֵשׁ בָּהֶן רִיר, מִשְׁתַּעֲרִין בִּכְמוֹת שֶׁהֵן. אם יֵשׁ בָּהֶן חֵלֶל, פַּת סְפוֹגָנִית, מִשְׁתַּעֶרֶת בִּכְמוֹת שֶׁהִיא. אם יֶשׁ בָּהּ חֵלֶל, מְמַעֵךְ אֶת חֶלְבָּהּ. בֵּשֵׁל הַעֲגֹל שֶׁנִּתְפַּח, וּבִשֵּׁל זְקֵנָה מִתְעַגֶּמֶת, מִשְׁתַּעֲרִין בִּכְמוֹת שֶׁהֵן: ט קְשׁוּת שֶׁנִּטְעָה בְּצִעֲיָיר וְהִגְדִּילָה וְיָצְאָה חוּץ לְעָצִיץ, טְהוֹרָה. אָמַר רַבִּי שִׁמְעוֹן, מַה טִּיבָהּ לְטַהֵר, אֶלָּא הַטֻּמְאָה בְּטֻמְאָתוֹ, וְהַטָּהוֹר יֹאכַל: י כְּלֵי גְּלָלִים וּכְלֵי אֲדָמָה שֶׁהַחֲרָשִׁים יְכוֹלִין לְצַאת בָּהֶן, אֵינָם מְכַשִּׁירִים אֶת הַזֵּרְעִים. עָצִיץ נָקוּב, אֵינוֹ מְכַשִּׁיר אֶת הַזֵּרְעִים. וְשֶׁאֵינוֹ נָקוּב, מְכַשִּׁיר אֶת הַזֵּרְעִים. כַּמָּה הוּא שִׁעוּרוֹ שֶׁל נָקָב, כְּדֵי שֶׁיֵּצֵא בּוֹ שֹׁרֶשׁ קָטָן. מִלְּאוֹתוֹ עָפָר עַד שֶׁיִּפְתּוּ, הוֹאִיל וְהָעָפָר שֶׁעֲלָיו רוֹאִין אֶת הָאֲוִיר מִכָּל צְדָדָיו הֲרֵי הוּא כְּטֻבְלָא שֶׁאֵין לָהּ לוֹזִבּוּ: יא) כְּלֵי חֶרֶס, כֵּלִים הָעֲשׂוּיִין מִגְּלָלֵי הַבָּקָר וּכְלֵי אֲדָמָה, הֵינוּ מְגֻלָּגֶלֶת הֵינוּ קְצָת מִן בָּהֶן, לְאֶפוּתֵי כְּלֵי אֲבָנִים, הֵינוּ אַף עַל פִּי שֶׁאֵינָן נְקוּבִין הַשְּׁרֻט יוֹצֵא מֵעֲצֹמוֹ וּנוֹקֵב אֶת הַגֻּלָּל וְאֶת הָאֲדָמָה, שֶׁל אוֹתוֹ כְּלִי, לָכֵן אֵינָם מְכַשִּׁירִים אֶת הַזֵּרְעִים אִם נִפְלוּ עֲלֵיהֶם מַיִם אֲפִלּוּ מִרְצוֹן, שֶׁאֵין הַמַּיִם מִטַּמְּאִים כְּשֶׁהֵן בְּמִחְבָּר. דְּאִין הַמַּיִם מְכַשְּׁרִין כְּשֶׁהֵם בְּמִחְבָּר אֶלָּא דְּבִטְּנָן שֶׁיְּהוּ הַמַּיִם תְּלוּשִׁים, דְּהַמַּיִם שֶׁבְּתוֹכוֹ כְּמַנְּחִים בְּתוֹכוֹ הָאָרֶץ דָּמוּ, וְשֶׁאֵינוֹ נָקוּב מְכַשִּׁיר אֶת הַזֵּרְעִים, בֵּין זְרָעִים שֶׁנִּזְרְעוּ בְּתוֹכוֹ וּבֵין זְרָעִים תְּלוּשִׁים שֶׁבְּתוֹכוֹ, דְּעָצִיץ שֶׁאֵינוֹ נָקוּב חָשִׁיב כְּתָלוּשׁ. כַּמָּה הוּא שִׁעוּרוֹ שֶׁל נָקָב, כְּדֵי שֶׁיֵּצֵא בּוֹ שֹׁרֶשׁ קָטָן. מִלְּאוֹתוֹ לְעָצִיץ שֶׁאֵינוֹ נָקוּב עָפָר עַד שֶׁיִּפְתּוּ, הוֹאִיל וְהָעָפָר שֶׁעֲלָיו רוֹאִין אֶת הָאֲוִיר מִכָּל צְדָדָיו הֲרֵי הוּא כְּטֻבְלָא שֶׁאֵין לָהּ לוֹזִבּוּ כְּטֻבְלָא של עַץ שֶׁאֵין לָהּ שָׂפָה, דָּמֵים שֶׁבָּהּ אֵין מְכַשְּׁירִין אֶת הַזֵּרְעִים, דְּחֲשִׁיבֵי כְּמַחְבָּר.